

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Til Kapitel I.

Alle europæiske Lande med Undtagelse af Danmark og Sverige, er der hjemlet Staten Eneret til Anlæg og Drift af Telegrafer og Telefoner. Her i Landet staar det derimod enhver frit at foretage Anlæg af den omhandlede Art, for saa vidt disse ikke berøre det Statens Højhedsret undergivne Søterritorium, og under Forudsætning af, at Bedkommende har eller erhverver den for Ledningens Anbringelse nødvendige Raadighed over de Grunde og Ejendomme, som Anlægget berører. Denne Mangel paa Eneret for Staten har dog ikke været følt som et Savn af Betydning, saa længe kun almindelige Telegrafapparater kunne anvendes til hurtig Befordring af Meddelelser paa store Afstande, idet Staten fra Telegrafens Indførelse her i Landet har haft Hovedlinierne i sin Haand, med hvilke den private Foretagsomhed ikke kunde aabne en Konkurrence, fordi den indenlandske Telegrambefordring er lidet lønnende og kræver kostbare Anlæg. Staten har derfor oprindelig ikke haft Vanskelighed ved at hævde et faktisk Monopol paa Befordring af Meddelelser ved elektriske Ledninger. Efter Telefonens Fremkomst lod det sig imidlertid forudsæ, at dette Forhold vilde blive væsentlig forandret, og der blev derfor i Rigsdagssamlingen 1883—84 fra Regeringens Side fremstillet et Lovforslag bl. a. om Statstelegrafvæsenets Eneret paa Telegraf- og Telefonanlæg, der indbragtes i Landsstinget og, efter at have været undergivet Udvalgsbehandling, ved 3dje Behandling i Tinget blev vedtaget med forfællige Ændringer, hvorimod Forslaget ikke naaede at komme til Behandling i Folketinget. At Sagen ikke senere paa ny er bleven indbragt i Rigsdagen fra Regeringens Side, skyldes forfællige Omstændigheder, blandt hvilke man særlig skal fremhæve, at der under den stærke Udvikling, for hvilken navnlig Telefonen i den mellemliggende Tid har været Genstand, og af Hensyn til de Mangler og Ufuldkommenheder, som have hæftet ved dette Samkvæmsmiddel, formentlig har været god Grund til at forholde sig noget afventende overfor Udviklingens Resultater. Ved de senere Aars tekniske Fremskridt er man imidlertid nu bleven i Stand til at fremstille

Telefonanlæg, der yde tilfredsstillende Tjeneste ogsaa paa større Afstande, og som tillade at betjene et meget stort Antal Abonnenter, medens samtidig Telefonvæsenet har vundet en overordentlig stor Udbredelse. Som Følge heraf og under Hensyn til, at Staten i de sidste Finansaar er kommen i Besiddelse af betydelige internationale og interkommunale Telefonanlæg, maa det Tidspunkt nu anses at være indtraadt, da Tilvejebringelsen af en lovhjemlet Ordning af Statens Forhold til Telefonvæsenet ikke længere bør udsættes, hvilken Anstuelse ogsaa kom til Orde under Folketingets Forhandlinger om Finansloven i forrige Rigsdagsamling, og man har derfor udarbejdet nærværende Lovforslag.

Medens man tror at turde gaa ud fra, at der vil være Enighed til Stede om, at Anlæg og Drift af den egentlige Telegraf bør være udelukkende i Statens Haand, og medens der derfor formentlig neppe vil findes nogen Betænkelse ved at give den altsideværende, gennem Bevillinger paa de aarlige Finanslove skabte faktiske Tilstand for Telegrafens Bedkommende retslig Bestyttelse, har der derimod ikke i samme Grad været Enighed om Statens Forhold til Telefonvæsenet, idet der i saa Henseende er kommet Stemmer til Orde for, at Staten ikkun burde befatte sig med Anlæg og Drift af Telefoner til Udlandet og mellem Landsdelene indbyrdes samt mellem disse større Byer, medens Driften af de lokale Net indenfor de enkelte Landsdele skulde forbeholdes Private eller Kommuner. For en saadan Ordning lader der sig vistnok ogsaa anføre Grunde, der ikke savne Vægt. Det lader sig saaledes næppe bestride, at privat eller kommunal Drift for den lokale Trafik medfører den Fordel, at de lokale Interesser kunne tilfredsstille lettere og tydeligere, end det kan ske ved Statsdrift, ligesom det ogsaa er muligt, at en for mindre Forhold tilfredsstillende Ordning under visse givne Betingelser kan opnaas billigere ved Private eller Kommunen, end naar Staten skal bygge og drive sige Anlæg. Paa den anden Side medfører en Deling af Telefondriften som den antydede betydelige Ulemper og Vanskeligheder. Det følger af det omhandlede Samkvæmsmidlets Natur, at der, for at det kan opfylde sin Hensigt — at afgive et paa engang hurtigt og paalideligt Meddelelses-